

Školski program poticanja čitanja i razvijanja čitalačke pismenosti

XXX. Proljetna škola školskih knjižničara
Baška, otok Krk
od 18. do 21. travnja 2018.

Ivana Ostrički, dipl. knjižničarka i prof. hrvatskog j. i književnosti
Osnovna škola kralja Tomislava, Našice

Program poticanja čitanja u 2. i 3. razredu

- od šk. g. 2016./2017.
- provode stručne suradnice

cilj:

- čitanje je važno za život
- čitanje je zabavno
- čitanje je vježba za mozak
- provođenje slobodnog vremena u razrednom čitateljskom kutku
- poticanje svakodnevnog čitanja

Područja:

- motivacija za čitanje – svakodnevno čitanje (ne samo lektire), čitanje u razrednom kutku i obitelji
- čitanje s razumijevanjem (kritičko mišljenje, zaključivanje,...)
- vježbanje čitanja

Podjela aktivnosti

- učiteljice i učenici – izrada razrednog čitateljskog kutka
- pedagoginja – roditelji
- defektologinja – radionice s djecom s poteškoćama u čitanju
- psihologinja i knjižničarka – radionice i materijali za čitateljski kutak

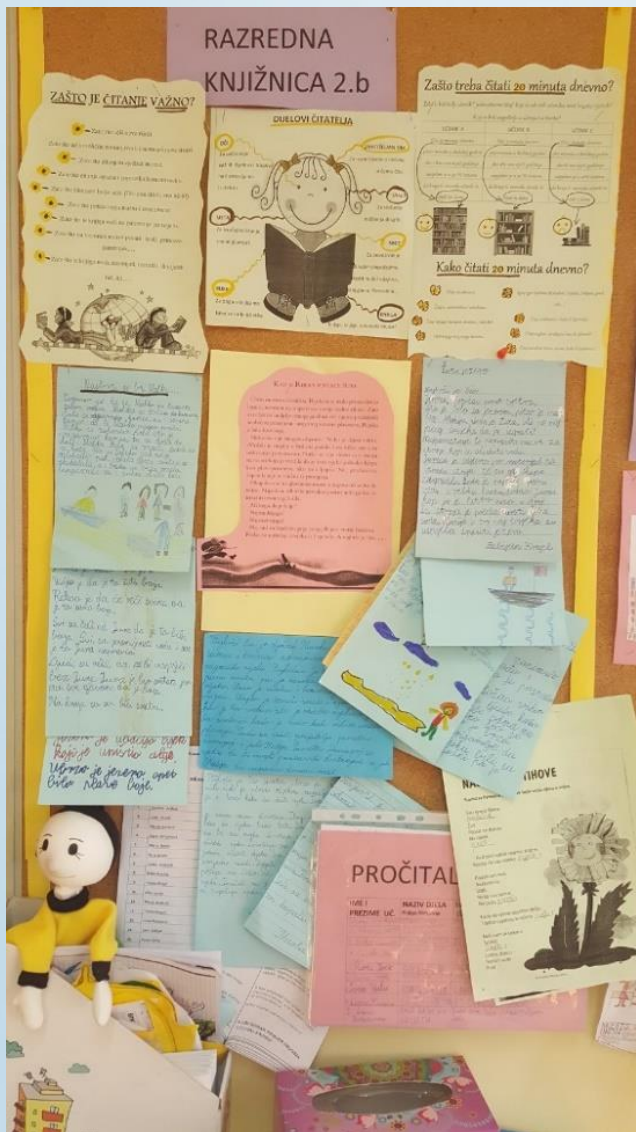

Čitateljski kutak

- poticajni prostor
- čitanje priča
- jezične igre i zadaci – periodična izmjena uz motivaciju
(knjižničarka, psihologinja)
- plakati za poticanje čitanja

Aktivnosti u čitateljskom kutku - jezične igre i igre čitanja

ZAŠTO JE ČITANJE VAŽNO?

Zato što učiš nove riječi.
Zato što učiš različite zanimljivosti i saznajesh nove stvari.
Zato što čitanjem vježdaš mozak.
Zato što čitanje opušta i popravlja koncentraciju.
Zato što čitanjem bolje uspiješ riješiti probleme.

DIJELOVI ČITATELJA

OČI
Za uočavanje važnih dijelova i tragova na ilustracijama i u tekstu

ZNATIŽELJAN UM
Za razmišljanje o onome o čemu čita.

USTA
Za izražajno čitanje, poput glumca!

RUKE
Za brigu o knjigama kako se ne bi oštetile.

Zašto treba čitati 20 minuta dnevno?

Zeliš li biti bolji učenik? Jednostavno čitaj! Koji će od ovih učenika imati bogatiji rječnik? Koji će biti uspješniji u učenju i u životu?

UČENIK A	UČENIK B	UČENIK C
Čita 20 minuta dnevno	Čita 5 minuta dnevno	Čita 1 minuta dnevno
1 600 minuta u školskoj godini	900 minuta u školskoj godini	60 minuta u školskoj godini
oko 1 800 000 riječi godišnje	oko 360 000 riječi godišnje	oko 60 000 riječi godišnje
uspješan je u 90% testova	uspješan je u 50% testova	uspješan je u 10% testova
do kraja 6. razreda učenik će čitati 60 dana	čitati 12 dana	čitati 3 dana

Jezične igre

Zbrajanje i oduzimanje slova

- Zbroji i oduzmi slova i slogove tako da kao rezultat dobiješ razumljivu riječ. Smisli slične zadatke za svoje prijatelje u razredu.
- SO + KU - U ⇒
- ŠUM - UM + E + ŠIR ⇒
- SOB - B + KOL ⇒

Da su slova novci

- Zajednički izradite cjenik slova.
- Zadaci:
 1. Izračunajte vrijednost svojeg imena.
 2. Izračunajte najskuplje i najjeftinije ime u razredu, obitelji.
 3. Pronađite riječ koja vrijedi 100 Kn.
 4. Pronađite najjeftiniju riječ u rječniku.

Slova	A	B	C	Č	Ć	D	DZ	Đ	E	F
Vrijednost										

Igre čitanja:

Napiši nastavak priče

KAD JE RIJEKA POSTALA ŽUTA

Odmr mostova i letališta, Rijeka ima malo pristanite za čamce, restorani na stupovima i svoje stalne ribiče. Zato su te ljetne nedjelje mnogi građani već ujutro primijetili neobičnu promjenu: umjesto prozirne plavosive, Rijeka je bila žute boje.

Nitko to nije mogao objasniti. Neko je dijete reklo: «Možda je negdje u budima padala žuta kiša, no u to nitko nije povjerovao. Nitko se nije složio ni s onom starijom koja je tvrdila da je žuta rijeka jednako lijepa kao plavoprozirna, ako ne i ljepša. Ne, građanima Esperela nije se sviđala ta promjena.

Okupili su se na glavnome mostu i dogovarali se što da učine. Napokon odlučili uvredno poslati nekoga tko će

Na panou je postavljen ulomak iz priče Sanje Lovrenčić *Kad je rijeka postala žuta*. Napišite nastavak priče, pročitajte u razredu i postavite na pano, a kada svi završe, zajednički pročitajte kako je Sanja Lovrenčić zamislila priču do kraja.

Ne otvaraj dok ne smišli svoju priču! ☺

PRONAĐI PRAVI NASLOV
Pročitaj tekst o nekoj životinji i pokušaj ga smjestiti pod pravi naslov

BOJA KAO UPOZORENJE NEPRIJATELJU
Žive i napadne boje nekih morskih životinja upozoravaju da su njihovi vlasnici opasni. Ne približavaj se!

SREDSTVA OBRANE
Premda često malene, ove su životinje oboružane neobičnim sredstvima za obranu od neprijatelja.

NAJBRŽI
Sampioni brone žive u savršenoj gipri postizu nevjerojatne brzine u trkanju kako bi dostigli svoj plijen.

OPASNI LOVCI
Neki su ribe vrlo dobro oboružane za hvatanje plijena, ne ostavljaju niu pulcom ni najmanju šansu da se izvuku.

PIJESAK KAO SKROVIŠTE
Neki morske životinje imaju sposobnost brzo se uvući u pijesak kako bi sakrile oči pred neprijateljem.

SISAVCI S NAJVIŠE MLADUNACA
Najviše mladunaca u jednom okutu ne donose na svijet najveće životinje, kao što bi se moglo pomisliti. Slon, primjerice, ima samo jedno mladunče.

Ove životinje mesa i ljepota plijena

Kraljica, na sliču domu, nikad se ne vuče u moru brzo u 100 kmh.

Čopard drži brzinski rekord: 100 200 do 200 m brzinom do 110 kmh.

Zadaci s enciklopedijama i časopisima

Kad pročitaš nešto zanimljivo u enciklopedijama i časopisima, napiši to na papirić s naslovom *Jeste li znali?* I stavi na pano da i drugi učenici saznaju nešto novo.

Jeste li znali?	Jeste li znali?

Dodje jedan niotkud
pjesme, priče, zagonetke

Stavoslav Femenić

DUGOPREPA ZAGONETKA

TRISOBNA TRINA

...bi ljudi bili sićušni?
...vijeće ne bi mirisalo?
...drveće ne bi imalo lišća?
...more ne bi bilo slano?
...ne bi bilo snijega?
...Sunce ne bi sjalo?

Što bi bilo kad...
Izvuci pitanje, razmisli i ponudi svoj odgovor. Možete o tome raspravljati u razredu ili svaki učenik može napisati svoj odgovor. Odgovore koje smo vam poslali pročitajte tek u ponudili svoje odgovore.

SASTAVI PRIČU
Pred vama su priče i pjesme u dijelovima. Zajednički ih pokušajte sastaviti!

Što bi bilo kad...
Izvuci pitanje, razmisli i ponudi svoj odgovor. Možete o tome raspravljati u razredu ili svaki učenik može napisati svoj odgovor. Odgovore koje smo vam poslali pročitajte tek u ponudili svoje odgovore.

...bi ljudi bili sićušni?
...vijeće ne bi mirisalo?
...drveće ne bi imalo lišća?
...more ne bi bilo slano?
...ne bi bilo snijega?
...Sunce ne bi sjalo?

Što bi bilo kad...
Izvuci pitanje, razmisli i ponudi svoj odgovor. Možete o tome raspravljati u razredu ili svaki učenik može napisati svoj odgovor. Odgovore koje smo vam poslali pročitajte tek u ponudili svoje odgovore.

SASTAVI PRIČU
Pred vama su priče i pjesme u dijelovima. Zajednički ih pokušajte sastaviti!

Što bi bilo kad...
Izvuci pitanje, razmisli i ponudi svoj odgovor. Možete o tome raspravljati u razredu ili svaki učenik može napisati svoj odgovor. Odgovore koje smo vam poslali pročitajte tek u ponudili svoje odgovore.

...bi ljudi bili sićušni?
...vijeće ne bi mirisalo?
...drveće ne bi imalo lišća?
...more ne bi bilo slano?
...ne bi bilo snijega?
...Sunce ne bi sjalo?

Što bi bilo kad...
Izvuci pitanje, razmisli i ponudi svoj odgovor. Možete o tome raspravljati u razredu ili svaki učenik može napisati svoj odgovor. Odgovore koje smo vam poslali pročitajte tek u ponudili svoje odgovore.

Roditeljski sastanak

Sadržaj:

- Što je čitanje?
- Preduvjeti za nesmetan razvoj čitanja
- Vrijednost čitanja
- Prezentacija Programa
- **Savjeti roditeljima:**
 - aktivnosti koje motiviraju na čitanje u svakodnevnom životu
 - postupci roditelja kada dijete ima teškoća u čitanju
 - pogrešni oblici roditeljske pomoći

Vježbe čitanja

- cilj: potaknuti učenike koji sporije svladavaju čitanje ili imaju neke teškoće u čitanju i pisanju da **zavole čitanje**, nauče **tehnike koje će im olakšati čitanje** te da **razumiju pročitano**.
- vježbe uključuju aktivnosti za:
 - razvoj **prostorne orijentacije** – usvajanje pojmova lijevo – desno, snalaženje u prostoru...
 - razvoj **grafomotorike**
 - razvoj **rječnika** – razgovor, čitanje priča, objašnjavanje nepoznatih riječi...
 - vježbanje **fonemske svijesti** – razlikovanje glasova, glasovna analiza i sinteza
 - vježbanje **vizualne percepcije**
 - vježbanje **koncentracije**
 - vježbanje **pamćenja**
 - **razumijevanje pročitano**g – rad na tekstu primjerenom dobi i prilagođenom za lakše čitanje

Radionice u drugom razredu

- teme: **Čitanje je važno; Čitanje je zabavno; Igre čitanja**
- **Čitanje je važno** - priča *Petar u gradu bez slova*
 - promišljaju o svakodnevnim radnjama koje bismo teško obavljali kada ne bismo imali slova ili kada ne bismo znali čitati.
- **Čitanje je zabavno** - igra *Pitanje ili izazov*
 - cilj: pročitati priču do kraja, postići osjećaj zabave i ugone u čitanju
- **Igre čitanja** - sažetak prvih dviju tema
 - jezične i enigmatske igre koje zahtijevaju vraćanje tekstu, ponovno čitanje i primjenu više razine znanja

Radionice u trećem razredu

- strategije aktivnog čitanje i poticanje kreativnog mišljenja
- teme: **Za čitanje nam je potrebna mašta; Čitateljski detektivi**
- **Za čitanje nam je potrebna mašta**
 - važnost stvaranja senzornih slika pri čitanju
 - čitanje individualno iskustvo
- **Čitateljski detektivi**
 - vještina uočavanja i izdvajanja bitnih informacija u informativnom i književnoumjetničkom tekstu
 - uporaba strategija aktivnoga čitanja temeljem povezivanja informacija u tekstu i izvođenja zaključaka

Naslov enciklopedije: Čitatelj

Pojam: Dugovratke

Sznao sam: - dug vrat

- duljina tijela 0,6 i 2,8 cm
- žrnba je veća od mužjaka
- leglice koriste se za polaganje jaja
- duguljaste ličinke
- hrane se ličinkama i kukcima
- mekanih tijela
- živi u SAD-u i Kanadi

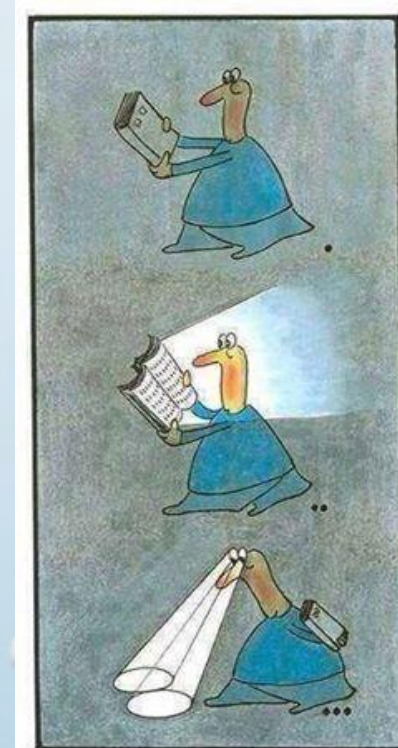
Datum: 28.10.2011.

Za: Za učionice 3 u Markovcu

Od: Maria Kalamir iz 3.A

Što dalje?

- pozitivna povratna informacija → osmišljavanje novih radionica i materijala za obogaćivanje čitateljskog kutka
- provođenje evaluacije
- knjiga?

**THE POWER
OF READING**